

Πρακτικό Συνεδρίασης ΚΥΣΥΜ στις 30/10/1986

Παρόντες : Γ. Χαραλαμπόπουλος, Α. Τσοχατζόπουλος, Κ. Σημίτης,
Γ. Γεννηματάς, Αντ. Λιβάνης, Γ. Παπανικολάου,
Μ. Παπαϊωάννου, Γ. Κασσιμάτης, Χ. Σταματοπούλος.

Θέμα : Προϋπολογισμός 1987

(Το ΚΥΣΥΜ συνεδριάζει υπό τη Προεδρία του Αντιπροέδρου κ.
Γ. Χαραλαμπόπουλου).

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Σημίτης κάνει τη γενική
εισήγηση του θέματος, καθορίζοντας το πλαίσιο.

Οι καθαρές δανειακές ανάγκες του Δημοσίου για το 1986 υπολογίζεται
ότι τελικά θα ανέλθουν σε 740 δισ.δρχ., έναντι 810 δισ.δρχ. το
1985. Η μείωση, που ήταν 70 δισ.δρχ. προήλθε κυρίως από το
Κρατικό Προϋπολογισμό. Δηλαδή η Κεντρική Διοίκηση συνετέλεσε
στη μείωση του ελλείμματος, ενώ αντίθετα οι ΔΕΚΟ και ο
Λογαριασμός Διαχείρισης Κρατικών Εφοδίων εμφανίζουν αυξημένα
ελλείμματα.

Το έλλειμμα του δημόσιου τομέα σαν ποσοστό του ΑΕΠ θα κινηθεί
στο 13,5% έναντι 18% το 1985, έναντι αρχικής επιδίωξης να
περιορισθεί στο 11,2%. Έτσι το καθαρό έλλειμμα θα είναι
μικρότερο κατά 4,5% έναντι του ποσοστού του 1985, αλλά 2,5%
μεγαλύτερο από την αρχική επιδίωξη του Προϋπολογισμού και του
Νομισματικού Προγράμματος.

Η βελτίωση του ελλείμματος οφείλεται και στα έσοδα από την
πρόσθετη φορολογία στα πετρελαιοειδή (περίπου 2-2,5 μονάδες).
Η επιδίωξη για το 1987 είναι το έλλειμμα του Δημοσίου σαν
ποσοστό του Α.Ε.Π. να μειωθεί κατά 4 μονάδες (δηλαδή
στο 9,5%).

Η μείωση αυτή στο έλλειμμα είναι απαραίτητη για να επιτευχθούν
και οι υπόλοιποι στόχοι για το 1987, συγκεκριμένα: μείωση στο
έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών στα 1,2 - 1,3 δισ.
δολάρια, και του πληθωρισμού στο 10% στο τέλος του 1987. Οι
στόχοι αυτοί είναι αναγκαίοι για τη στήριξη των εισοδημάτων
στον Ιδιωτικό Τομέα.

Η ΕΟΚ είχε προβλέψει μείωση του ελλείμματος του δημόσιου τομέα σαν ποσοστό του ΑΕΠ κατά 4 μονάδες. Αυτός είναι ο ευρύτερος στόχος με τον οποίο συνδέεται και το θέμα των εξαγωγικών επιδοτήσεων. Υπάρχει ήδη κίνηση να μην ασχολείται η Ε.Ο.Κ. με την παρακολούθηση της εξέλιξης της πορείας της Οικονομίας αλλά το Δ.Ν.Τ. Αυτό το θέμα εξάλλου έθεσε και ο Πρόεδρος του Federal Reserve P. Volker.

Η δεύτερη δόση του δανείου (750 εκατ.δολ.) είναι συνδεδεμένη με τους οικονομικούς στόχους. Αν δεν επιτευχθούν οι στόχοι το 1987, τότε τα πράγματα θα είναι χειρότερα το 1988.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς η μείωση των καθαρών δανειακών αναγκών του δημόσιου πρέπει να είναι 160 δισ.δρχ.

Επομένως το καθαρό δανειακό έλλειμμα θα πρέπει να περιορισθεί το 1987 στα 580 δισ.δρχ. από 740 δισ.δρχ. που εκτιμάται το 1986.

Η μείωση αυτή θα επιτευχθεί, με δεδομένη την εισοδηματική πολιτική κυρίως από τον περιορισμό του ελλείμματος των ΔΕΚΟ, από το λογαριασμό διαχείρισης Κρατικών Εφοδίων, και εν συνεχεία από το Π.Δ.Ε. και το Τακτικό Προϋπολογισμό.

- 1) Το έλλειμμα των ΔΕΚΟ πρέπει να μειωθεί από 180 δισ.δρχ. φέτος, σε 155 δισ.δρχ. το 1987.
- 2) Ο λογαριασμός διαχείρισης Κρατικών Εφοδίων θα πρέπει να παρουσιάσει πλεόνασμα κατά 20 δισ. έναντι ελλείμματος 30 δισ.δρχ. το 1986, στόχος αρκετά φιλόδοξος και αμφίβολος.
- 3) Το Π.Δ.Ε. από 400 δισ.δρχ. που ήταν οι αρχικές προτάσεις θα πρέπει να περιορισθεί στο 340 δισ.δρχ. συμπεριλαμβανομένων και των φόρων του ΦΠΑ που θα επιβληθεί στις προμήθειες του Δημοσίου.

Τέλος τα ποσά που θα διατεθούν σε τόκους του Δημοσίου και για τις Προβληματικές Επιχειρήσεις αυξάνονται σημαντικά το 1987. Το ακαθάριστο έλλειμμα του Τακτικού Προϋπολογισμού υπολογίζεται στα 300 δισ.δρχ.

Στη συνέχεια ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τσοβόλας κάνει την αναλυτική εισήγηση. Αναφερόμενος στην εκτέλεση του Προϋπολογισμού του 1986, τονίζει ότι το Εννεάμηνο τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 32,6% (έναντι προβλεπόμενης αύξησης 32%), και για το σύνολο του έτους προβλέπεται να φθάσουν τα 1,460 δισ.δρχ. έναντι αρχικής πρόβλεψης 1,489 δισ.δρχ. (αύξηση 34%), δηλαδή θα σημειωθεί καθυστέρηση εσόδων κατά 29 δισ.δρχ.

Οι ακαθάριστες δαπάνες το 1986 υπολογίζεται ότι θα ανέλθουν σε 1.835 δισ.δρχ. έναντι 1.782 δισ.δρχ. που είχε αρχικά προϋπολογισθεί. Στις δαπάνες αυτές υπολογίζεται μιά λογιστική υπέρβαση, αφού περιλαμβάνεται η εξόφληση εντόκων γραμματίων του Δημοσίου, που δεν είχε προβλεφθεί, ύψους 55 δισ.δρχ.

Το διαχειριστικό έλλειμμα του Τακτικού Προϋπολογισμού υπολογίζεται στα 375 δισ.δρχ. έναντι 292 δισ.δρχ. που είχε προβλεφθεί (όπου περιλαμβάνονται και 14 δισ.δρχ. ταχύτερης εξόφλησης δανειακών υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα που έληγαν το 1987 και 1988).

Όσον αφορά το Π.Δ.Ε. τα έσοδά του το 1986 θα φθάσουν τα 40 δισ.δρχ. (έναντι αρχικής πρόβλεψης 41 δισ.δρχ.), και οι δαπάνες τα 310δισ.δρχ. έναντι πρόβλεψης 318 δισ.δρχ. Έτσι το Π.Δ.Ε. θα εμφανίσει έλλειμμα 270 δισ.δρχ. (έναντι αρχικής πρόβλεψης 277 δισ.δρχ.).

Έτσι ο Γενικός Προϋπολογισμός του 1986 θα εμφανίσει διαχειριστικό έλλειμμα 645 δισ.δρχ. (έναντι αρχικής πρόβλεψης 565 δισ.δρχ.), δηλαδή 14,3% του Α.Ε.Π.

Για τον προϋπολογισμό του 1987 γίνονται οι εξής προβλέψεις :

α) Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού, χωρίς μεταβολή στη φορολογική νομοθεσία, αναμένονται στα 1,700 δισ.δρχ. (αύξηση 16,4%), που αντιστοιχεί σε ονομαστική αύξηση εισοδήματος 11%. Ο στόχος εσόδων είναι το 1,800 δισ.δρχ. Ο στόχος για τις δαπάνες είναι 2,100 δισ.δρχ., οπότε ο στόχος για το έλλειμμα είναι 300 δισ.δρχ., δηλαδή 9,5% σαν ποσοστό του Α.Ε.Π. Από τα 300 δισ.δρχ., 170 δισ.δρχ. είναι καθαρό διαχειριστικό έλλειμμα και τα υπόλοιπα 130 δισ.δρχ. είναι χρεωλύσια.

Η αύξηση των εσόδων αναμένεται να προέλθει από τα εξής μέτρα:

α) Επιβολή έκτακτης εισφοράς για τους σεισμούς της Καλαμάτας στα εισοδήματα Δ' και Ζ' πηγής. Αναμενόμενα έσοδα 17 δισ.δρχ.

β) Αναπροσαρμογή των τεκμηρίων βιωσιμότητας. Αναμενόμενα έσοδα 5 δισ.δρχ. Με την εφαρμογή των τεκμηρίων βιωσιμότητας το 1986, παρουσιάσθηκε αύξηση εσόδων στους σχετικούς φορολογούμενους 46%, και επήλθε για πρώτη φορά ανατροπή της σχέσης μισθωτών και λοιπών εισοδημάτων.

γ) Αναπροσαρμογή και επέκταση του θεσμού του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Αναμενόμενα πρόσθετα έσοδα 10 δισ.δρχ.

δ) Κλείσιμο παλαιών φορολογικών υποθέσεων μικρών επιχειρήσεων (έχει ανακοινωθεί η διαδικασία) - Αναμενόμενα έσοδα 7 δισ.δρχ.

ε) Ρύθμιση παλαιών βεβαιωμένων χρεών. Προβλέπεται να εισπραχθούν 25 δισ.δρχ. από τα 110 δισ.δρχ. που έχουν ήδη βεβαιωθεί.

στ) Αύξηση εσόδων από έμμεση φορολογία ειδών που δεν επιβαρύνουν το τιμάρθμο, καθώς και στα καπνά και τα οινοπνευματώδη.

Αναμένεται αύξηση εσόδων 35 δισ.δρχ. Έτσι το σύνολο των αναμενομένων πρόσθετων εσόδων ανέρχεται σε 100 δισ.δρχ., ενώ δεν προβλέπεται φορολογική ελάφρυνση.

Όσον αφορά τις δαπάνες, ενώ ο στόχος είναι 2,100 δισ.δρχ. στο Τακτικό Προϋπολογισμό, παρά τις σκληρές περικοπές στις προτάσεις των Υπουργείων, οι συνολικές δαπάνες υπολογίζονται σε 2,151 δισ.δρχ. Σ' αυτές περιλαμβάνονται η προβλεπόμενη ΑΤΑ, Αποθεματικό 50 δισ.δρχ., κάλυψη του ελλείμματος ΙΚΑ 10 δισ.δρχ., δαπάνες για τα καινούργια προγράμματα του ΕΣΥ ύψους 7 δισ.δρχ., κάλυψη ανοιγμάτων συγκοινωνιακών φορέων ύψους 12,5 δισ.δρχ., 10,5 δισ.δρχ. για το έλλειμμα του ΟΣΕ, δαπάνη για νέους διορισμούς 1,4 δισ.δρχ. Δεν περιλαμβάνονται όμως κονδύλια για την αύξηση των αγροτικών συντάξεων, για την εξόφληση εντόκων γραμματειών ιδιωτών (25 δισ.δρχ.), και για τη κάλυψη των ζημιών της αγροτικής παραγωγής λόγω του ατυχήματος του Τσέρνομπιλ.

Τέλος, για να μειωθούν τα έσοδα από τα 2,151 προτείνεται να περικοπούν οι εισαγωγικές επιδοτήσεις κατά 18 δισ. δρχ. (από 97 δισ. δρχ. στα 55 δισ. δρχ). Έτσι οι συνολικές δαπάνες ανέρχονταν σε 2.133 δισ. δρχ., το δε έλλειμμα υπολογίζεται σε 333 δισ. δρχ., έναντι 300 δισ. δρχ. που είναι ο στόχος (υπέρβαση στόχου 33 δισ. δρχ.)

Το Π.Δ.Ε. υπολογίζεται ότι θα έχει έλλειμμα 340 δισ. δρχ. το 1987 (περιλαμβανόμενου και του Φ.Π.Α.)

Το ακαθάριστο έλλειμμα του Γενικού Προϋπολογισμού σαν ποσοστό του ΑΕΠ θα είναι 10,3%, έναντι 11,7% το 1986 και στόχου 9,5%. (Στο σημείο αυτό προσέρχεται ο Πρόεδρος κ. Α. Παπανδρέου που αναλαμβάνει την προεδρεία του ΚΥΣΥΜ).

(Ο κ. Σημίτης ενημερώνει για τα συζητηθέντα μέχρι αυτή τη στιγμή).

Ο Πρόεδρος κ. Α. Παπανδρέου τονίζει ότι θα πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα για τους χαμηλόμισθους. Αυτό άλλωστε συζητήθηκε και στην ιδιαίτερη συνάντηση με το Γενικό Γραμματέα του Κ.Κ.Ε. κ. Φλωράκη.

Ο κ. Τσοβόλας παρουσιάζει τα μέτρα που αφορούν τους χαμηλόμισθους.

α) Αύξηση του αφορολόγητου ποσού στα εισοδήματα από 300 χιλ. δρχ. σε 330 χιλ. δρχ.

β) Καθιέρωση χωριστής φορολογικής κλίμακας για τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και τις συντάξεις μειωμένης κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες (από την ισχύουσα γενική κλίμακα) μέχρι εισοδήματα 1 εκατ. δρχ. και κατά 1% πέραν του ενός εκατομ. δρχ.

Το μέτρο αυτό αντιστοιχεί σε πραγματική αύξηση του εισοδήματος των μισθωτών κατά 1,5%, ενώ η απώλεια των δημοσιονομικών εσόδων υπολογίζεται σε 15 δισ.δρχ.

Ο Υπουργός Προεδρίας κ. Τσοχατζόπουλος τονίζει ότι τα μέτρα αυτά δεν πρόκειται να αποδώσουν αποτελέσματα.

Ο κ. Τσοβόλας τονίζει ότι τα μέτρα αυτά εντάσσονται στη γενικότερη οικονομική φιλοσοφία. Αναφερόμενος σε δαπάνες του Προϋπολογισμού του 1987 αναφέρει τα εξής:

- 1) Επιχορήγηση του ΙΚΑ από 10 δισ. σε 30 δισ. δρχ.
- 2) Προτείνεται να συζητηθεί η αύξηση των αγροτικών συντάξεων κατά 1.000 δρχ. το μήνα που συνεπάγεται δημοσιονομικό κόστος 12 δισ.δρχ. Η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους είναι πάνω από 200 δισ.δρχ. που σημαίνει γύρω στο 3% του ελλείμματος, εάν λάβουμε υπόψη ότι ο δημοσιονομικός στόχος είναι μείωση του ελλείμματος κατά 4% σαν ποσοστό του ΑΕΠ η συνολική ζητούμενη μείωση του ελλείμματος είναι επομένως 7 μονάδες.

Ο Υπουργός Υγείας-Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γ. Γεννηματάς τονίζει ότι δεν διαφωνεί με τους μακροοικονομικούς στόχους που αναφέρονται. Έχει όμως μιά επιφύλαξη όσον αφορά τον στόχο του πληθωρισμού. Ένώ ο στόχος είναι η μείωση του πληθωρισμού από 16% το 1986 σε 10% το 1987, στο στόχο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η επίπτωση του ΦΠΑ και αυτός ο στόχος πιστεύει ότι θα δημιουργήσει προβλήματα. Προτείνεται να υπάρξει και άλλο σφίξιμο των ΔΕΚΟ. Θα πρέπει να μπουν ορισμένες προτεραιότητες. Η αποκλειστική προτεραιότητα της μείωσης του πληθωρισμού σημαίνει ουσιαστικά μιά ισοπεδωτική διαδικασία. Θα πρέπει να μπουν ποιές είναι οι προτεραιότητες του προϋπολογισμού για το 1987. Επίσης οι ρυθμίσεις για μεταβολή της φορολογικής κλίμακας δεν αγγίζει αυτούς που πρέπει να βοηθηθούν. Ουσιαστικά πρέπει να βοηθηθούν οι βιομηχανικοί εργάτες. Αυτοί δεν ευνοούνται από τις φορολογικές ρυθμίσεις, διότι βρίσκονται κάτω από το αφορολόγητο όριο, ή απασχολούνται ορισμένους μόνο μήνες το χρόνο. Όσον αφορά τους εργαζόμενους στο Δημόσιο και στις ΔΕΚΟ δεν μπορούν να πειραχθούν τα υπάρχοντα κερκτημένα δικαιώματα, όσον αφορά τους μισθούς, αλλά προτείνει οι νέες προσλήψεις να γίνονται με χαμηλότερους μισθούς.

Ο Πρόεδρος κ. Α. Παπανδρέου τονίζει ότι για αυξηθεί η παραγωγικότητα της εργασίας δεν πρέπει να γίνεται αυτόματα η αντικατάσταση των απερχομένων υπαλλήλων στις ΔΕΚΟ. Ο κ. Τσοχατζόπουλος διευκρινίζει ότι δεν γίνεται αυτή η τακτική.

Ο Υπουργός Υγείας-Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γεννηματάς προτείνει να υπάρξει ενιαίο μισθολόγιο στο Δημόσιο Τομέα και επιπλέον να υπάρχει ειδικό πριμ παραγωγικότητας.

Ο Πρόεδρος κ. Α. Παπανδρέου τονίζει ότι το θέμα των αμοιβών έχει δύο διαστάσεις. Είναι χωρίς αμφιβολία το πρόβλημα των πολύ χαμηλών μισθών στα χαμηλά κλιμάκια, αλλά από την άλλη πλευρά είναι και ιδιαίτερα χαμηλοί οι μισθοί στα ανώτατα κλιμάκια όπως είναι οι Διοικητές των τραπεζών και των οργανισμών. Οι μισθοί αυτοί που είναι πολύ χαμηλότεροι από την ελεύθερη αγορά δεν δημιουργούν κίνητρα για να προσελκυσθούν οι νέοι και δυναμικοί επιστήμονες.

Ο κ. Γεννηματάς τονίζει ότι η εισφορά των 17 δισ.δρχ. για την Καλαμάτα είναι πολύ χαμηλή. Θα πρέπει να αυξηθεί αφού ούτως ή άλλως θα έχει πολιτικό κόστος. Προτείνεται να διπλασιαστεί. Τα προγράμματα του ΕΣΥ που προβλέπονται 7 δισ.δρχ. δεν είναι νέα προγράμματα. Είναι η επάνδρωση των ήδη υπάρχοντων κέντρων υγείας. Προτείνονται τρεις προτεραιότητες, υγεία - παιδεία και βιομηχανικοί χαμηλόμισθοι εργάτες.

Με το ΙΚΑ υπάρχει διαφωνία. Δεν πρέπει να καλύπτεται το έλλειμμα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, αλλά να μπει κοινωνικός πόρος μέσω του ΦΠΑ.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Σημίτης τονίζει ότι απορρίφθηκε η πρόταση αυτή από το ΚΥΣΥΜ.

Ο κ. Γεννηματάς αναφέρει ότι αν δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του κοινωνικού πόρου μέσω του ΦΠΑ τότε θα πρέπει να περάσει μέσα από ειδικό φόρο πολυτελείας, ο οποίος θα μπορεί να εμφανισθεί ότι αφορά την υγεία, (πχ. στα τσιγάρα, στο αλκοόλ).

Τέλος να μην αυξηθούν τώρα οι αγροτικές συντάξεις, αλλά το επόμενο έτος.

Ο κ. Γ. Παπανικολάου τονίζει ότι το βασικό μήνυμα που αφορά τον Προϋπολογισμό είναι ότι είναι πολύ περιορισμένες οι επιλογές λόγω της οικονομικής συγκυρίας. Οι στόχοι και οι επιλογές δυστυχώς υποβάλλονται από τις δανειακές ανάγκες της χώρας. Υπάρχει η απειλή να παραπεμφθεί το δάνειο της ΕΟΚ στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Ακόμη και η απλή ανακοίνωση ή η υποψία ότι το δάνειο θα παραπεμφθεί στο IMF θα δημιουργήσει αυτόματα πρόβλημα στο διεθνή δανεισμό της χώρας. Θα πρέπει να επιτευχθεί με κάθε δυνατό τρόπο ο στόχος του πληθωρισμού 10% όχι μόνο

για λόγους οικονομικούς αλλά θα είναι η ουσιαστική δικαίωση της πολιτικής ότι αξίζει η προσπάθεια.

Ο λαός είναι δύσκολο να κατανοήσει τους άλλους οικονομικούς στόχους όπως ο περιορισμός του ελλείμματος του Δημόσιου Τομέα ή του εξωτερικού ελλείμματος αλλά ο πληθωρισμός είναι ο ουσιαστικός στόχος η επιτυχία του οποίου θα φέρει άμεσα αποτελέσματα.

Χωρίς αμφιβολία ένας Προϋπολογισμός θα πρέπει να έχει ειδικές προτεραιότητες, να έχει χρώμα. Όταν όμως τα έσοδα συν το έλλειμμα που είναι ο στόχος δηλαδή τα 2.100 δισ.δρχ. είναι χαμηλότερα και από τις ανελαστικές δαπάνες, τότε από που θα μπορέσουν να βγουν οι προτεραιότητες; Εάν δεν υπάρχει καμμία δυνατότητα για νέα προγράμματα τότε δεν μπορούν να βγουν και προτεραιότητες. Θα πρέπει σταδιακά ορισμένες από τις ανελαστικές δαπάνες να γίνουν ελαστικές. Αν άρα δεν μπορεί να προέλθει μείωση των δαπανών, τότε θα πρέπει να γίνει μία αντίστοιχη αύξηση των εσόδων. Υπάρχει όμως ένα τεράστιο ερωτηματικό. Ο ΦΠΑ που εφαρμόζεται για πρώτη φορά επιφυλάσσει τεράστιες εκπλήξεις. Δεν είναι απίθανο να εμφανισθεί μείωση των εσόδων ιδιαίτερα κατά τους πρώτους μήνες. Καλλίτερα επομένως είναι να υπάρξει κάποιο αποθεματικό για την αντιμετώπιση των ειδικών συνθηκών. Υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα όσον αφορά την αύξηση των εσόδων. Μία νέα φορολογία εισοδήματος θα έχει πολύ μεγάλες επιπτώσεις. Από την άλλη πλευρά αν αυξηθούν οι συντελεστές του ΦΠΑ παραπάνω απ'ότι έχουν προβλεφθεί αυτό θα έχει άμεση πληθωριστική επίδραση. Έτσι οι συντελεστές του ΦΠΑ θα πρέπει να είναι μέσα στα υπάρχοντα πλαίσια για την επιτυχία του προγράμματος σταθεροποίησης. Η περικοπή όμως των εξαγωγικών επιδοτήσεων είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη. Υπάρχουν πολλά προϊόντα τα οποία θα κτυπηθούν ιδιαίτερα από την περικοπή των εξαγωγικών επιδοτήσεων. Μπορεί η Ελληνική Βιομηχανία να ωφελήθηκε από την εφαρμογή της ΑΤΑ, αλλά η διάφραση του κόστους είναι δυσμενής, διότι δεν ωφελήθηκε από τη μείωση των τιμών του πετρελαίου όπως έγινε και στις ανταγωνιστικές χώρες. Όσον αφορά τις αγροτικές συντάξεις θα πρέπει μάλλον να δοθούν το 1988 διότι αν δοθούν το 1987 πέρα από το μεγάλο δημοσιονομικό κόστος θα έχει ξεχαστεί το μέτρο, γιαυτό θα ήταν καλύτερο να δοθεί μία μεγαλύτερη αύξηση το 1988. Θα πρέπει επίσης να φορολογηθούν τα ιδιαίτερα

υψηλά εισοδήματα του αγροτικού τομέα.

Ο κ. Κασιμάτης θέλει να μεταφέρει ένα απλό ερώτημα του έλληνα φορολογούμενου. Φορολογούνται όλα τα εισοδήματα το ίδιο; Υπάρχουν έλεγχοι και φορολογία για τις βίλλες, τα αυτοκίνητα, τα πολυτελή αυτοκίνητα, τα κότερα; Οι υπηρεσίες που παρέχουν οι ταβέρνες, τα κέντρα πολυτελείας φορολογούνται;

Ο κ. Τσοχατζόπουλος διευκρινίζει ότι ο ΦΠΑ θα συλλάβει ορισμένα από τα διαφεύγοντα εισοδήματα της παραοικονομίας σήμερα. Υπάρχουν δύο σημαντικά πράγματα που θα πρέπει να προσεχθούν.

1) Θα πρέπει οπωσδήποτε να επιτευχθούν οι στόχοι του σταθεροποιητικού προγράμματος.

2) Το θέμα των χαμηλόμισθων θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης μεταχείρισης πιθανώς με την μεταφορά επιβάρυνσης σε άλλες κατηγορίες μισθωτών και πολιτών.

Ο Πρόεδρος κ. Α. Παπανδρέου δίνει εντολή η εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού να προσεχθεί ιδιαίτερα. Θα πρέπει μέσα απ' αυτή να φανούν οι επιλογές της Κυβέρνησης, η προσπάθεια του προγράμματος σταθεροποίησης, γιατί λαμβάνονται ορισμένα μέτρα και τι επιδιώκεται με αυτά. Θα πρέπει επίσης να εξηγηθεί η σκοπιμότητα αλλά και η σημασία των διαφόρων νέων ρυθμίσεων κοινωνικού περιεχομένου που περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός. Όσον αφορά την πάταξη της παραοικονομίας αυτή θα πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη προσοχή έτσι ώστε να μην επηρεαστεί η λειτουργία του όλου οικονομικού συστήματος.

Ο κ. Τσοβόλας διευκρινίζει ότι με το ΦΠΑ καλύπτονται όλες οι οικοδομές, τα κέντρα διασκέδασης καθώς και τα αγροτικά εισοδήματα.

Ο κ. Παπανικολάου προσθέτει ότι στην εισηγητική έκθεση θα πρέπει να παρουσιαστεί το τι θα ωφεληθούν οι πολίτες αν επιτευχθούν όλοι οι στόχοι του σταθεροποιητικού προγράμματος.

Ο κ. Σημίτης συμφωνεί με τον κ. Παπανικολάου.

Η βασική προτεραιότητα του Προϋπολογισμού είναι η μείωση του πληθωρισμού. Ο στόχος 10% θα πρέπει οπωσδήποτε να επιδιωχθεί πάση θυσία. Με αυτόν θα κριθούν όλα τα μέτρα σταθεροποίησης της Κυβέρνησης. Όσον αφορά το δεύτερο θέμα που έχει τεθεί

δηλαδή την ελάφρυνση των μισθωτών με μισθό κάτω των 40.000 δρχ. αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να αλλάξει η υπάρχουσα Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου. Αλλά όμως κάθε προσπάθεια αλλαγής της Πράξης θα πυροδοτήσει μιά σειρά από διεκδικήσεις οι οποίες θα έχουν σημαντικά προβλήματα στην λειτουργία του συστήματος. Οι αγροτικές συντάξεις προτείνεται να αυξηθούν το 1988. Όσον αφορά την έκτακτη εισφορά θα πρέπει να αναφερθεί ότι υπήρξε και πέρυσι. Έτσι θα υπάρξουν ιδιαίτερες έντονες αντιδράσεις και αν είναι πολύ μεγάλη φέτος θα δημιουργηθούν προβλήματα. Κάθε αύξηση του ΦΠΑ τροφοδοτεί τον πληθωρισμό, γι' αυτό έχει προβλεφθεί ώστε οι συντελεστές του ΦΠΑ να είναι όσον το δυνατόν χαμηλότεροι.

Τέλος στο ΚΥΣΥΜ έχει αποφασισθεί η κάλυψη του ελλείμματος του ΙΚΑ να γίνει από τον Προϋπολογισμό.

Ο κ. Παπανικολάου διευκρινίζει ότι σχετικά με την απόφαση του ΚΥΣΥΜ για το ΙΚΑ έχει αποφασισθεί κατ' αρχήν να μπει κάποια στιγμή κοινωνικός φόρος αλλά για του χρόνου και για τα προσεχή ίσως χρόνια η κάλυψη του ελλείμματος θα πρέπει να γίνει από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Ο κ. Τσοβόλας τονίζει ότι δεν είναι δυνατόν να ρυθμιστεί το θέμα των βιομηχανικών εργατών μέσω της φορολογίας. Όσον αφορά την παραοικονομία σχετικά με την φοροδιαφυγή θα πρέπει να αναφερθεί ότι εφέτος για πρώτη φορά τα έσοδα της Δ' Πηγής ξεπέρασαν τα έσοδα από μισθωτές υπηρεσίες και μάλιστα αυξήθηκαν κατά 50%. Προβλέπεται να αυξηθούν οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι για τη φορολογία εισοδήματος ιδιαίτερα στις μεγάλες επιχειρήσεις και τα καταστήματα. Μέσα στο 1986 έχουν ελεγχθεί 250 μεγάλες εταιρείες και έχουν βεβαιωθεί φόροι ύψους 2 δισ.δρχ. Όσον αφορά τα κέντρα και τις βιντεοκασέτες και άλλα τέτοια μαγαζιά θα αυξηθούν οι έλεγχοι. Έχουν αυτή τη στιγμή αύξηση των βεβαιωμένων φόρων κατά 50%. Θα πρέπει τέλος να αναφερθεί ότι ο ΦΠΑ θα φέρει μεγάλη αναστάτωση στο σύστημα. Έτσι έχουν γίνει οι πιο συντηρητικές εκτιμήσεις στα έσοδα των συντελεστών.

Μετά από αυτά αποφασίζεται να συνεχισθεί η συζήτηση τη Δευτέρα 3 Νοεμβρίου 1986.